# Zemědělský poradce / zemědělská poradkyně pro rostlinnou výrobu (kód: 41-052-N)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo zemědělství
**Skupina oborů:** Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
**Týká se povolání:** Zemědělský poradce pro rostlinnou výrobu
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 5

## Odborná způsobilost

| Název | Úroveň |
|---|---|
| Zjišťování půdních a klimatických podmínek | 4 |
| Vypracování osevních sledů a plánů hnojení | 5 |
| Hodnocení a navrhování zpracování půdy, předseťové přípravy, setí a sázení zemědělských plodin | 5 |
| Posuzování stavu porostů zemědělských plodin a navrhování jejich ošetření za vegetace | 5 |
| Návrh sklizně zemědělských plodin, posklizňového ošetření a konzervace | 4 |
| Vedení prvotní evidence v zemědělském závodě | 5 |
| Orientace v požadavcích pro nakládání s vodou, odpady, krmivy a rostlinnými produkty | 5 |
| Orientace v dotační politice EU a ČR vztahující se k zemědělskému podnikání | 6 |
| Posouzení podmínek kontrol podmíněnosti | 6 |
| Orientace v omezujících podmínkách hospodaření | 5 |
| Práce s databázemi a informačními systémy v oblasti zemědělství | 6 |
| Zpracování, prezentace a obhajoba poradenského projektu v rostlinné výrobě | 5 |

## Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Zjišťování půdních a klimatických podmínek

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vysvětlit pojem bonitovaná půdně-ekologická jednotka (BPEJ) a jeho význam, využití v praxi a složení pětimístného kódu; charakterizovat půdní typy a druhy a jejich vliv na výživu a růst rostlin; vysvětlit pojem půdní úrodnost a způsoby jejího udržování a zvyšování | Písemné a ústní ověření |
| b) Zjistit pro zadanou lokalitu půdní podmínky podle BPEJ a zjistit údaje o průběhu počasí za uplynulé období a zhodnotit vliv povětrnostních podmínek na růst a vývoj plodin; provést prognózu opatření za vegetace s ohledem na dostupnou předpověď počasí u jedné ze zadaných skupin plodin – obilniny, okopaniny, olejniny | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

### Vypracování osevních sledů a plánů hnojení

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Zpracovat pětiletý osevní sled při zadané struktuře zemědělských plodin – pšenice, ječmen, kukuřice, řepka, brambory; zohlednit požadavky na udržování půdní úrodnosti (např. pěstování meziplodin) | Praktické předvedení |
| b) Vysvětlit význam dodržování osevních sledů; uvést zásady střídání plodin a rizika víceletého pěstování stejné plodiny na pozemku; vysvětlit přednosti a nedostatky zemědělských plodin zařazených v osevním sledu; uvést praktická opatření v případě nedodržení těchto zásad | Písemné a ústní ověření |
| c) Zpracovat plán hnojení pro daný pozemek a osevní postup s ohledem na vyrovnané hnojení základními živinami a zachování organické hmoty v půdě a s využitím dostupných údajů o obsahu přístupných živin v půdě | Praktické předvedení |
| d) Vyjmenovat omezující půdně-klimatické, legislativní a provozní faktory hnojení v zemědělské praxi | Ústní ověření |
| e) Vyjmenovat a určit minerální hnojiva obsahující základní živiny N, P, K, Ca, Mg, S a uvést obsah živin u nejvýznamnějších hnojiv; vyjmenovat organická a statková hnojiva a vysvětlit zásady jejich aplikace a skladování, uvést základní principy používání upravených kalů a sedimentů na zemědělské půdě | Praktické předvedení a ústní ověření |
| f) Uvést faktory ovlivňující příjem živin a určit nejznámější příznaky nedostatku nebo nadbytku základních živin a mikroelementů u základních zemědělských plodin | Praktické předvedení a ústní ověření |
| g) Prokázat znalost postupů uplatňovaných v precizním zemědělství a hospodaření v suchých oblastech | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Hodnocení a navrhování zpracování půdy, předseťové přípravy, setí a sázení zemědělských plodin

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Navrhnout předseťovou přípravu od sklizně dané předplodiny, případně pěstované meziplodiny do setí, sázení u dvou zemědělských plodin, z toho jedné obilniny, při zadaných půdních a klimatických podmínkách, včetně doporučeného zpracování půdy vhodnou technikou, navržení výživy, ochrany zakládaného porostu a stanovení hloubky setí, sázení a výsevku na hektar | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Zhodnotit situaci na konkrétním pozemku z pohledu zpracování půdy a založení porostu, určit vyskytující se plevele a škodlivé činitele, stanovit vhodný způsob přípravy, založení a ochrany daného porostu | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

## Posuzování stavu porostů zemědělských plodin a navrhování jejich ošetření za vegetace

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Navrhnout ošetření porostu za vegetace u dvou zemědělských plodin, z toho jedné obilniny, v zadaných půdních a klimatických podmínkách, včetně mechanických zásahů, přihnojení, ochrany, případně ošetření před sklizní | Písemné a ústní ověření |
| b) Posoudit stav konkrétního porostu, určit vývojovou fázi porostu, stanovit zaplevelení, škodlivé činitele a navrhnout případná opatření na konkrétním pozemku | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Vysvětlit zásady integrované ochrany rostlin | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Návrh sklizně zemědělských plodin, posklizňového ošetření a konzervace

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Zpracovat návrh nejvhodnější technologie sklizně dvou zemědělských plodin, z toho jedné obilniny, v zadaných podmínkách včetně stanovení zralosti (sušiny) pro zahájení sklizně, sestavení sklizňové linky a popsání posklizňového ošetření sklizené produkce, případně její konzervace | Písemné a ústní ověření |
| b) Stanovit v porostu plodiny určené ke sklizni stupeň zralosti, odhadnout termín začátku sklizně a navrhnout nejvhodnější technologie sklizně, včetně posklizňového ošetření sklizené produkce | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

## Vedení prvotní evidence v zemědělském závodě

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vyjmenovat povinné údaje v záznamech o používání přípravků na ochranu rostlin; zjistit informace o legislativních omezeních aplikace konkrétního přípravku na ochranu rostlin, provést záznam o aplikaci přípravku na ochranu rostlin do předložené evidence | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vyjmenovat povinné údaje v záznamech o používání hnojiv; zjistit informace o legislativních omezeních aplikace hnojiv, provést záznam o aplikaci hnojiv do předložené evidence | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Popsat možné způsoby vedení evidence o použití přípravků na ochranu rostlin a hnojiv, upravených kalů a sedimentů; popsat způsoby vedení evidencí o skladování přípravků na ochranu rostlin a hnojiv | Písemné a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Orientace v požadavcích pro nakládání s vodou, odpady, krmivy a rostlinnými produkty

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Popsat základní požadavky pro hospodaření s vodou (havarijní plán, povolení k odběru vody, povolení k vypouštění vody, výpočet bilance spotřeby vody, samostatné skladování a používání technologických vod na zemědělské půdě, základní hodnocení rizika ekologické újmy) | Písemné a ústní ověření |
| b) Popsat základní požadavky pro nakládání s odpady, upravenými kaly | Písemné a ústní ověření |
| c) Popsat pravidla pro nakládání s krmivy a rostlinnými produkty určenými pro potravinářské využití | Písemné a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Orientace v dotační politice EU a ČR vztahující se k zemědělskému podnikání

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Popsat podmínky pro přímé platby, způsoby podání Jednotné žádosti a požadavky na žadatele u jednotlivých složek přímých plateb | Písemné a ústní ověření |
| b) Popsat priority Programu rozvoje venkova, jeho jednotlivá opatření, požadavky na žadatele, způsoby podání žádosti o dotaci; popsat zpracování žádosti a souvisejících dokumentů | Písemné a ústní ověření |
| c) Popsat a vyhledat další typy dotačních podpor souvisejících se zemědělstvím, zejména národní podpory | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Zjistit u konkrétního žadatele možnost čerpání dotací, určit dotační tituly, stanovit výši a určit závazky pro žadatele, které z toho vyplynou | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Posouzení podmínek kontrol podmíněnosti

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Charakterizovat význam a základní princip kontrol podmíněnosti, přehled kontrolních institucí, základní principy vlastních kontrolních úkonů | Písemné a ústní ověření |
| b) Představit přehled aktuálně platných požadavků kontroly podmíněnosti ve vztahu ke standardům Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) a jednotlivým povinným požadavkům na hospodaření (PPH) souvisejícím s rostlinnou výrobou | Písemné a ústní ověření |
| c) Posoudit na modelové situaci konkrétní nedodržení legislativy v rostlinné výrobě z hlediska standardů Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES), zhodnotit dopady a navrhnout nápravná opatření při tomto nedodržení legislativy | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Posoudit na modelové situaci konkrétní nedodržení legislativy v rostlinné výrobě z hlediska povinných požadavků na hospodaření (PPH), zhodnotit dopady a navrhnout nápravná opatření při tomto nedodržení legislativy | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Orientace v omezujících podmínkách hospodaření

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Popsat zásady nitrátové směrnice a aktuálního akčního programu a jeho opatření na konkrétním zadaném modelovém případu | Písemné a ústní ověření |
| b) Popsat opatření k zamezení eroze | Písemné a ústní ověření |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

### Práce s databázemi a informačními systémy v oblasti zemědělství

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Charakterizovat a uvést význam dostupných databází a informačních systémů s důrazem na LPIS a další součásti na Portálu farmáře | Písemné a ústní ověření |
| b) Popsat rozdíl mezi evidencí půdy v LPIS a v katastru nemovitostí, vyhledat zadaný díl půdního bloku v LPIS a veškeré popisné informace k němu, vyhledat daný díl půdního bloku v různých mapových vrstvách LPIS | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Orientovat se v mapách a popisných podkladech v katastru nemovitostí – vyhledat parcely a informace o nich | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Vyhledat konkrétní údaj v mapě výskytu škodlivých organismů nebo v jednom ze speciálních registrů: registr odrůd, registr hnojiv, registr přípravků na ochranu rostlin | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Zpracování, prezentace a obhajoba poradenského projektu v rostlinné výrobě

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Zpracovat projekt, který je založen na řešení praktického poradenského úkolu v rostlinné výrobě | Praktické předvedení |
| b) Prezentovat zpracovaný poradenský projekt v rostlinné výrobě | Praktické předvedení |
| c) Obhájit řešení navržená v projektu | Obhajoba přinesené práce |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Zkouška se bude konat v průběhu vegetačního období.

Některá kritéria budou ověřována přímo na zadaném konkrétním pozemku. U kompetence **Zpracování půdy, předseťová příprava, setí a sázení zemědělských plodin** bude takto ověřeno kritérium b); u kompetence **Ošetřování porostů zemědělských plodin a vegetace** budou takto ověřena kritéria a) a b) a u kompetence **Návrh sklizně zemědělských plodin, posklizňového ošetření a konzervace** bude takto ověřeno kritérium b).
Pro účely ověřování způsobilostí byly stanoveny tyto skupiny základních plodin: obilniny, olejniny, okopaniny a pícniny. Uchazeč může během zkoušky za účelem vyhledání podkladů používat jakékoliv tištěné nebo elektronické pomůcky, včetně připojení k internetu.

Součástí zkoušky je prezentace a obhajoba projektu zadaného autorizovanou osobou. Projekt je založen na řešení praktického poradenského úkolu v rostlinné výrobě, např. řešení doporučení agrotechnických opatření pro zvýšení výnosu dané plodiny, plán integrované ochrany rostlin v rámci zemědělského závodu, podání žádosti o dotaci apod. Uchazeč zpracuje projekt před vykonáním zkoušky a odevzdá ho nejpozději 10 dnů před vykonáním zkoušky. Pro zpracování projektu se doporučuje tato struktura: název projektu, základní informace o projektu, cíl projektu, vlastní práce, doporučení pro praxi, závěr. Minimální rozsah projektu je 10 stran formátu A4, formu jeho předání (písemně, elektronicky) určuje autorizovaná osoba.

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

### Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat tento požadavek:

- Vysokoškolské vzdělání v oblasti zemědělství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zemědělského poradenství se zaměřením na rostlinnou výrobu.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

### Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zkušební místnost vybavená počítačem s připojením na internet
- zařízení umožňující elektronickou prezentaci projektu
- zemědělský subjekt s pozemky zaměřenými na pěstování minimálně dvou hlavních druhů zemědělských plodin
- zajištění přístupu na „Portál farmáře“ a přístup do programu „LPIS“

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

### Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

### Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 180 až 240 minut. Zkouška musí být rozložena do více dnů.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká zemědělská univerzita v Praze
Výzkumný ústav rostlinné výroby, v. v. i.
OSVČ